Szakmai életút-lapozgató

Várnagy Elemér köszöntése

Szakmai életút-lapozgató
Várnagy Elemér köszöntése

80. születésnapján

Szerkesztette:
Bohonya Réka
Molnár-Kovács Zsófia

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar
Neveléstudományi Intézet
Pécs, 2010

A kötetet szerkesztő hallgatók munkáját támogatta:

Ambrusné Kéri Katalin
Bárdossy Ildikó
Lencse Máté
Forray R. Katalin
Pálmainé Orsós Anna
Várnagy Péter

A kiadásért felel:
Fischer Ferenc, a PTE BTK dékánja

Készült a Kódex Nyomdában Pécsett
Borítóterv: Molnár-Kovács Zsófia

ISBN 978-963-642-354-4

Tartalom

Bevezetés

A könyv, amelyet Várnagy Elemér 80. születésnapjára állítottak össze a pécsi diákok, a példamutató pedagógus és nagyszerű kutató írásaiból nyújt át egy csokorra valót az érdeklődő olvasóknak. A kötet végén elhelyezett, igen gazdag és színes, az alkotói életutat jó reprezentáló bibliográfia mutatja, hogy Tanár Úr mennyire termékeny és sokoldalú szakíró. Ha valamennyi tanulmányát és cikkét egymás mellé illesztenénk, akkor tűnne ki igazán gondolatgazdagsága és munkabírása. Ebben a könyvben ugyan erre nincs mód, ám a jó érzékkel, szakszerűen válogatott tanulmányok „cseppben is tükrözik a tengert", vagyis megmutatják, melyek is a gazdag életpálya kiemelkedő témái, a nevelés elméletének és gyakorlatának mely területei érdekelték, foglalkoztatták Várnagy Elemért.

A sorban a cserkészetről, a cserkészpedagógiáról írott művéből vett részlet áll az élen. A szerző ebben a cserkészet céljait, filozófiai alapjait mutatja be, és számos gyakorlati tanácsot, módszertani útmutatást is nyújt. Eredetileg nagyobb lélegzetű művének e töredéke is jól mutatja, mit is jelent a cserkészet pedagógiája.

A könyv következő tanulmánya az elmélyülten kutató, neveléstörténész Várnagy Elemért hozza közelebb az olvasókhoz. A cisztercita rend pedagógiai tevékenységéről, hazai iskolaszervezésben szerzett múlhatatlan érdemeiről készített összegzés először a Magyar Tudományos Akadémia neveléstudományi folyóiratában, a Magyar Pedagógiában jelent meg. Az elsődleges forrásokból is merítő, fontos adatokat és neveket felvonultató írás kiváló segítség a magyar neveléstörténet tanításához.

Az „Emlékképek roma barátaimról" című, korábban az Embernevelés hasábjain megjelent írás műfaja nehezen meghatározható, leginkább talán a memoárirodalomhoz sorolható. Miként címe is jelzi Várnagy Elemér életének egy nagyon fontos feladatát, a cigány fiatalokkal való törődést beszéli el ez a néhány oldal, természetesen csak pár kiragadott történet és emlékfoszlány erejéig. A cikkben megfogalmazott, elgondolkodtató és igen tanulságos

mondat akár a szerző életének egyik *ars poéticája*-ként is felfogható: „mindnyájan különbözők vagyunk egymástól és mégis mindnyájan egyformák".

A kötet záró írásai, az „öregcserkész" Várnagy Elemér egykori tábori emlékei és lelki atyjáról, tanáráról, Kühn Szaniszlóról írott gondolatai azt az ifjú korát hozzák elénk, amely tulajdonképpen kialakította, megszilárdította a világlátását, a nevelésről, a pedagógiáról és az emberségről való példákkal szolgált számára. Mindazok a tulajdonságok, amelyek szeretett tanárát jellemezték, Várnagy Tanár Úr tanári és kutatói pályáján is jelen voltak. Aki diákként, kollégaként, barátként ismerte és ismerheti őt, jól tudja, hogy ő mindig szeretetet és türelmet mutatott, és maga körül a lelkében élő harmóniát sugározza szét.

Ennek a kötetnek a jól válogatott, változatos írásai megmutatják Várnagy Elemér több oldalát, széleskörű érdeklődését. Különböző témáik ellenére is összekapcsolja azonban őket valami rejtélyes kapocs. Valami, ami nem más, mint a szerző emberben és Istenben hívő, az életét, a hivatását szolgálatnak tekintő, a nevelést és a tudomány művelését mások emelésére használó, örökösen az igaz értékekre tanító Várnagy Elemér rendkívüli személyisége.

Pécs, 2010. szeptember 13.

Ambrusné Kéri Katalin

Szakmai életút-lapozgató

Várnagy Elemér köszöntése

A kötet a nyitottság, a kitartó emberi/szakmai elhivatottság és a termékeny írói mentalitás szellemében a 80 éves Várnagy Elemért köszönti. A válogatott írások a Tanár Úr ember- és természetközeli látásmódjából gazdagon merítkeznek, így tanulmányai, leírásai és visszaemlékezései mindenekelőtt szakmai életútjának humánumát ragadják meg. A cserkészek nyári táboroztatásától a nevelési és oktatási problémák feltárásán keresztül egészen a 21. századi pedagógiai törekvésekig bezárólag színes publikációs paletta kínálta a lehetőséget a kötet összeállításához, amely barátok és kollégák, tanítványok és családtagok közreműködésének az eredménye.